



PRVIČ V VRTEC

(Pripravila: Tina Vuri, svetovalna delavka Vrtca Mengeš)

3.-6. leto:

- Otrok se lažje **naveže na osebe izven družine**.
- Sposobni so si **predstavljati** osebe in stvari, ki niso prisotne.
- Ti otroci v igri iščejo stike z **vrstniki**.
- Svoje potrebe in želje zmorejo izraziti že z **besedami**.
- **Prizadevajo si razumeti** svet okoli sebe in ga obvladovati.
- Pri uveljavljanju svoje volje so **vztrajnejši**.
- Sposobni so se **pogovarjati o svojih čustvih** in čustvih drugih, a imajo še **težave pri obvladovanju svojih čustev** (trma, jeza ipd.).

UVOD:

- Vstop v vrtec je pomemben dogodek v življenju otroka in staršev.
- Z medsebojnim sodelovanjem → ta dogodek lahko naredimo prijetnejši.
- Otrokov vstop v vrtec je poseben korak v svet.
- Prvič oditi v vrtec → pomeni prvič ostati brez mamice / očka.

1.-3. leto:

- Otrok je čustveno **navezan na svoje starše**, želi jih imeti v svoji bližini, zlasti v novem okolju.
- Najbolj varno se počuti v znanem okolju, **v bližini svojih staršev** in ko življenje teče po **ustaljenem redu (ritualih)**.
- Na **spremembe** ga je treba **navajati postopno**.
- Otrok doživlja svet okoli sebe tudi skozi **doživljanje najbližjih** (če je mamino strah, je strah tudi njega).

Kako to na primeren način povedati otroku?

- Odvisno je od otrokove starosti oz. razvojnih značilnosti v tem obdobju. Pribl. **do 3. leta** starosti otroka z besedami **ne moremo** pripraviti na starševsko odsotnost, ker še nima osvojenega pojma »stalnosti objekta« (tj. če starša ne vidi, misli, da ga ni več).
- Pojavi se **strah pred izgubo**. To ne pomeni, da otroku ne pripovedujemo, npr. *da je šla mama v službo in da pride po kosilu nazaj*, ampak da se hkrati **zavedamo**, da otrok **o tistem, česar še ni videl ali izkusil, ne more imeti predstave**. Zato je pomembno, da pridobi izkušnjo **s postopnim uvajanjem sprememb**.
- **Po 3. letu** otrok postopoma postaja vse bolj gotov, da ljudje, ki jih ima rad, obstajajo tudi, ko jih ne vidi in četudi mu starši niso takoj na razpolago. Lahko jih ohrani že v spominu, kar mu tudi omogoča lažje navezovanje na **nadomestno osebo** (npr. vzgojiteljico).

Kako v družini pripraviti otroka na vrtec?

- Starši precej veste o tem, kako otroka pripraviti na vstop v vrtec. Zelo pomembna je **lastna priprava staršev** na ta dogodek pri mlajših otrocih (zlasti matere). Zlasti v smislu vpr. in odg.: »*Ali sem pripravljen/a spustiti otroka od sebe; ga zaupati neznanim osebam; kakšen je moj odnos do vrtca; kakšne so druge možnosti varstva, ali sploh imam izbiro*«.
- Občutja staršev se nezavedno **prenašajo na otroka** → če ta začuti njihov strah, skrb, žalost, negotovost, se težje vključi v vrtec. Pomembno je, da **starši zaupate v vrtec** in vzgojiteljico in da otrok to začuti.
- Dobra priprava na vrtec = **realna slika vrtca**. V vrtcu je življenje takšno kot drugod, z vsemi prijetnimi in neprijetnimi stvarmi. Zato jim ga ne opisujte samo v najlepši luči (*kot prostor, kjer se bodo vsi imeli radi, se igrali, vse vzgojiteljice bodo ves čas prijazne*), pač pa tudi tako, da bo tam **veliko otrok, ki se različno vedejo, nove odrasle osebe, več hrupa**, a se bodo v vrtcu vsi potrudili, da jim bo prijetno.

ČAS UVAJANJA

Uvajanje poteka v dogovoru z vzgojiteljico vašega otroka. Morda si je smiselno vzeti nekaj dni **dopusta**, saj je v času prilagajanja otrok v vrtcu le kratek čas. Čas prisotnosti v vrtcu **počasi podaljšujemo** in **krajšamo čas prisotnosti starša**. Tako pri otroku postopoma razvijemo zaupanje do novih oseb in okolja. Izkušnje kažejo, da potrebujejo **daljši čas uvajanja otroci**.

- ki so zelo močno navezani na svoje bližnje,
- ki so plahi, tihi, občutljivi,
- ki imajo malo izkušenj z drugimi otroki,
- katerih starši imajo slabe izkušnje iz vrtca,
- so mlajši kot 3 leta.

Starši naj na prvem razgovoru opišejo:

- svoja pričakovanja in želje, ki jih imajo glede vpisa svojega otroka v vrtec;
- kako so do sedaj urejali varstvo svojega otroka;
- otrokovo zdravstveno stanje;
- hranjenje;
- navajanje na čistočo;
- spanje;
- govor;
- hojo;
- značilnosti in posebnosti otroka, ki jih doma opažajo → vzgojiteljici v vrtcu so lahko te podrobnosti v veliko pomoč v tistih »težjih« trenutkih, ko ne ve, kako bi potolažila otroka.

KDO NAJ UVAJA?

Pomembno je, da se starša dogovorita, kdo bo uvajal otroka v vrtec.

Otroka naj uvaja oseba, s katero ima otrok dober in ne preobremenjen odnos (poln negativnih občutij – strah, zaskrbljenost, žalost ipd.).

Navadno otroka uvaja mama, se je pa že izkazalo, da se otrok lažje in hitreje navadi na spremembo ob očetu. To se dogaja takrat, ko mama ločitev od otroka težko sprejme ali pa jo razume kot izgubo.

PRVIČ V VRTEC



STARŠI PRVIČ V VRTECU

Prvič naj bi starši vzgojiteljico v vrtcu obiskali brez otroka → se z njo pogovorili o svojem otroku.

Vzgojiteljica na prvem srečanju staršem pojasni:

- načine in metode dela v vrtcu;
- urnik spanja in prehranjevanja;
- dnevni in letni načrt.

PRIPRAVA NA VRTEC

- Vse se začne v družini. Za mnoge starše je že sama misel, da morajo svojega otroka dati v vrtec, **zastašujoča**. Naj se tega zavedajo ali ne, starši svoj **strah prenašajo na otroka**, ki nato vrtec zavrača, joka ob prihodu tja. **Kako naj bi bil v vrtcu zadovoljen, če dobiva od staršev tiho sporočilo, da v vrtcu ni lepo?** Starši se morajo odločiti – **ali sprejmejo vrtec kot varstvo za svojega otroka ali se jim zdi otrok še premajhen**. V tem primeru naj razmislijo o drugačnem varstvu.
- Ne le starši, **tudi otrok se mora na vrtec pripraviti**. Največja napaka staršev je, da otroka **že prej strašijo** in mu rečejo: **»Če ne boš priden, boš šel v vrtec!«** Ko se to zares zgodi, otrok obiskovanje vrtca občuti, kot da ga je doletela huda kazen, ker ni bil priden.
- Starši bi morali ravnati ravno nasprotno. Vrtec bi morali otroku predstavljati **v pozitivni luči**. Razložiti bi mu morali, da je v vrtcu veliko otrok, igrač, tam se bo igral, zabaval in se bo imel lepo.
- Hkrati je otroku tudi treba razložiti, **zakaj mora v vrtec** (ker sta starša v službi itd.), saj bo, ne glede na svojo starost, to razumel – sicer na svoj način.
- Otroku je prav tako treba še pred vstopom v vrtec zelo **natančno razložiti, kako v njem poteka življenje**, skupaj z njim si oglejte igralnico, garderobo. Obenem ne pozabite vedno znova **ponavljati, da boste ponj vedno prišli!**



NEKAJ PREDLOGOV:

- Vstop v vrtec je za otroka velika sprememba, zato **uvajanje dodatnih sprememb ni priporočljivo** (navajanje na kahlico, odvzem dude, nova soba ...).
- Otroka **ne** uvajati takoj po preboleli bolezni!!!
- Dobro je, da ima otrok v vrtcu **igračo, ki ga potolaži**. Tako se bo lažje ločil od vas, saj mu bo le-ta dajala občutek varnosti v času vaše odsotnosti. Z igračko bo lahko tudi komuniciral, ji povedal kaj ga skrbi itd.
- Pri uvajanju **se aktivno vključite v dogajanje v skupini**, igrajte se → ne pozabite, da ste zgled svojemu otroku.
- Pogovarjajte se z vzgojiteljico, otroki. Vaš otrok bo čutil, da **vrtcu zaupate**. → Tudi on bo postal zaupljiv.
- V obdobju uvajanja naj otrok čuti **skrb, ljubezen** in **razumevanje staršev**. Do otroka **bodite potrpežljivi**, četudi se vede drugače, sicer bo otrok vašo nestrpnost doživel kot lasten neuspeh.
- Poskusite ustvariti **stalen ritem prihodov in odhodov iz vrta**, saj to daje otroku **občutek varnosti** in **zaupanja** - držite se obljub.
- Otroku vedno znova **ponavljajte, da boste prišli ponj**.

ZAKLJUČEK:

- Stiske, ki jih boste na začetku vi in vaš otrok doživljali, so naraven pojav.
- Pogovarjajte se o svoji stiski, izrazite svoja občutja. Zaupajte vase, v svoje odločitve, zaupajte svojim otrokom, dovolite jim, da odidejo od vas, a hkrati bodite z njimi.
- Začetne težave ob uvajanju otroka kmalu minejo. Otrok bo rad hodil v vrtec, rad bo imel svojo vzgojiteljico in vrstnike.
- Čeprav mu je v vrtcu lepo, se veliko novega nauči, vrtec ne more nadomestiti toplote in skrbi, ki ju je otrok deležen v družini.

PRVIČ V VRTEC

V skupini

- se ne vključuje v igro, le opazuje, ne želi kontakta z vzgojiteljico in vrstniki,
- je občutljivejši, vsaka sprememba ga hitro vznemiri,
- je neprijazen do drugih otrok,
- odklanja hrano in spanje,
- ponovno začne lulati in kakati v hlačke.

Ob prihodu staršev

- ponovno joka → ker čuti **olajšanje**, saj so se starši vrnili ponj;
- odklanja kontakt s starši → kuha **zamero**, ker ste ga zjutraj pustili v vrtcu (*to vas ne sme prizadeti, počakajte in prišel bo k vam*).

Kako otroka postopno pripravljati na vstop v vrtec?

- Pomembno je, da se starši **še pred prihodom** otroka v vrtec z otrokom **veliko pogovarjate o vrtcu**.
- Otroku povejte kdo vse ga v vrtcu pričakuje, katera bo njegova skupina, s kom se bo igral, ustvarjal.
- Razložite svojemu otroku, da bo srečal veliko **različnih odraslih oseb** in **otrok**.



ODZIVI OTROK

Otroci se ob vstopu v vrtec odzivajo **različno**. Eni se hitro navadijo na vrtec, drugi potrebujejo dalj časa. **Otrokova govornica**, ki nam sporoča, da vaš otrok potrebuje **več potrpežljivosti** in **časa**:

Ob prihodu v vrtec

- so jutranja poslavljanja boleča, otrok joka in hoče domov.

Doma

- je mogoče nekoliko bolj občutljiv in razdražen,
- starše želi imeti ob sebi,
- je zaspan,
- je manj odporen, dovzeten za razne bolezni,
- noče govoriti o vrtcu.